

तीयोऽग्निरुच्यते । बज्रवचनं पूजार्थम् । तदग्निद्वारा दैव्यो हो-
तेन्द्रं पूजयतु । कीदृशमिन्द्रम् ईडितम् नानाविधैर्मन्त्रैः स्तुतम्,
आह्वानं सर्वेषु यज्ञेषु होमभाजम् आह्वानभाजं वा, अमर्त्यं
मरणरहितम् । स चेन्द्रो देवः देवैः सह सवीर्यो बज्रसामर्थ्ययुक्तः
शत्रून् अभिवितुं वज्रहस्तः आसुरीं पुरीं दारयति विनाश-
यतीति पुरन्दरः । तथाविधेन्द्रस्य प्रीतये पूर्वोक्तो वक्त्रिराज्यं
पिबतु । हे मानुष होताः याज्यां पठ ॥

चतुर्थमन्त्रमाह । “होता यच्चद्वर्हिषीन्द्रं निषद्वरम् । वृषभं
नर्यापसम् । वसुभी रुद्रैरादित्यैः । सयुग्भिर्बर्हिरासदत् [२] ।
वेत्वाज्यस्य होतर्यज” इति । बर्हिःशब्दश्चतुर्थप्रयाजदेवतारूप-
मग्निमाचष्टे । तस्मिन् बर्हिषि पूजिते सति तद्वारेण इन्द्रं
दैव्यो होता पूजयतु । कीदृशमिन्द्रं निषद्वरं नितरां यज्ञे
सीदन्त्युपविशन्तीति निषदा देवाः, तेषां श्रेष्ठं वृषभं कामा-
नां वर्षयितारं नरेभ्यो हितं नर्यं तथाविधं कर्मा यस्यासौ
नर्यापाः तथाविधम् । स चेन्द्रो वस्वादिभिः सयुग्भिः स्वेन सह
वर्त्तमानैर्युक्तो बर्हिरासदत् यज्ञं प्राप्नोतु । वेत्वित्यादि पूर्ववत् ॥

अथ पञ्चममन्त्रमाह । “होता यच्चदोजो न वीर्यम् ।
सहो द्वार इन्द्रमवर्द्धयन् । सुप्रायणा विश्रयन्ता मृतावृधः ।
द्वार इन्द्राय मीढुषे । वियन्त्वाज्यस्य होतर्यज” इति । द्वार-
शब्दः पञ्चमप्रयाजदेवतारूपमग्निमाह । पूजार्थं बज्रवचनम् ।
तमग्निं दैव्यो होता पूजयतु । ताश्च द्वारशब्दाभिधेया देवता
इन्द्रं वर्द्धयन्तु । आजसादयो दृष्टान्ताः । यथाष्टमधातोरोजसः